

Aan de leden van de Vaste commissie voor VWS
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Per e-mail via: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum
19 november 2021
Contactpersoon
Jan Visscher
Ons kenmerk

Bijlage(n)

Telefoon
06-13203391
Uw kenmerk

Onderwerp
Wetgevingsoverleg Onderdeel Jeugd en aanverwante zaken van de begrotingen VWS en J&V voor het jaar 2022 van 29 november a.s.

Geachte woordvoerders Jeugd,

Als vertegenwoordigers van cliëntenorganisaties, professionals en aanbieders vormen wij samen met het Rijk en de VNG de 'vijfhoek' waarin wij o.a. samenwerken aan het opstellen van een *Hervormingsagenda Jeugd*. Deze agenda moet begin 2022 vastgesteld worden en loopt door tot 2028. In aanloop naar het 'Wetgevingsoverleg Jeugd' op 29 november a.s. willen wij u graag informeren over onze inzet op deze Hervormingsagenda, zoals wij die ook bespreken in onze overleggen met VWS en de VNG. Tevens brengen wij graag een aantal actuele problemen onder uw aandacht die wat ons betreft niet kunnen wachten op de totstandkoming van de agenda.

Vijf partijen werken samen

In de uitspraak van de *Commissie van wijzen* (18 mei 2021) stond het advies aan rijk en gemeenten om samen een *Ontwikkelagenda Jeugd* op te stellen. Uiteindelijk is de Ontwikkelagenda een *Hervormingsagenda* geworden en is - na een aantal goede en stevige gesprekken - de conclusie getrokken dat deze Hervormingsagenda alleen succesvol kan zijn als die samen met cliënten/ervaringsdeskundigen, aanbieders en professionals wordt opgesteld en uitgevoerd. Wij werken dan ook intensief mee aan

de verschillende werkgroepen die onderdelen van de Hervormingsagenda uitwerken en dragen daartoe inhoudelijke deskundigheid aan. Hierbij gaan we ervanuit dat een nieuw kabinet de noodzakelijke hervorming van het jeugdstelsel voortvarend ter hand zal nemen én ook zorgdraagt voor toereikende financiële middelen voor 2023 en de jaren daarna. Daar waar de nadruk te veel wordt gelegd op financiële taakstellingen, zullen wij inhoudelijk tegengas geven. Hoewel we begrijpen dat het stelsel financieel houdbaar moet zijn, moet deze *Hervormingsagenda Jeugd* bovenal leiden tot betere jeugdhulp en een beter werkend stelsel. Sommige verbeteringen kunnen op termijn geld besparen, maar de afgelopen jaren hebben we gezien dat het niet verstandig is om beoogde opbrengsten ook al direct in te boeken.

Actuele problemen blijven aandacht vragen

De *Hervormingsagenda Jeugd* moet een oplossing bieden voor grote knelpunten en problemen in het jeugdstelsel. Als deelnemers aan het opstellen van de *Hervormingsagenda Jeugd* zitten wij in een spagaat. Enerzijds zien we de gezamenlijke ambities en het perspectief op (eindelijk) een gezamenlijke aanpak van de problemen in het jeugdstelsel, dankzij deze Hervormingsagenda. Anderzijds zien we dat de gesignaleerde knelpunten en problemen zich vandáág voordoen, terwijl het nog niet duidelijk is op welke termijn het traject van de Hervormingsagenda Jeugd tot daadwerkelijke verbeteringen gaat leiden. De werkgroepen zijn net begonnen en de tijdsdruk is hoog: voordat de agenda uitgevoerd gaat worden zijn we een aantal maanden verder.

De vele urgente problemen (wachtlijden, personeelstekort, de gemeentelijke versnippering, administratieve lasten, ontoereikende budgetten en tarieven e.d.) waarmee jeugdigen en hun ouders/gezinsleden, professionals, aanbieders en ook gemeenten te maken hebben, vragen ook nú al om actie. De meest kwetsbare kinderen en gezinnen krijgen onvoldoende ondersteuning en de continuïteit en beschikbaarheid van specialistische zorg staat onder druk. De *Hervormingsagenda Jeugd* biedt de kans om de komende jaren te bouwen aan een beter werkend stelsel, maar het huidige stelsel staat zo onder druk dat we moeten voorkomen dat dit instort, terwijl we nog over die Hervormingsagenda aan het nadenken zijn. De Hervormingsagenda is geen duizend-dingen-doekje en niet iedere vraag of suggestie moet worden doorgeschoven naar de Hervormingsagenda. Het is al moeilijk genoeg om op de grote thema's tot een scherpe agenda te komen.

Zo hoeft een AMvB met bouwstenen voor reële tarieven, waaronder indexering conform de OVA¹, niet te wachten op de Hervormingsagenda. Ook het behoud van de expertise van vrijgevestigde professionals in het inkoopproces voor 2022, de brede inzet van ervaringsdeskundigheid bij het vormen van (lokaal) beleid en de aanpak van lange wachtlijden - in lijn met en vervolg op de investering in de wachtlijstaanpak die eerder dit jaar gedaan is - zijn urgente vraagstukken die aandacht behoeven.

---

¹ Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling, <https://www.nza.nl/documenten/vragen-en-antwoorden/wat-is-het-prijsindexcijfer-voor-personele-kosten>

Liever nu alvast een stap in de goede richting en die later nog wat bijstellen, dan totale stilstand omdat er aan een toekomstige agenda wordt gewerkt.

Geen gelopen race

U kunt op verschillende manieren helpen om van de Hervormingsagenda Jeugd een succes te maken. Het rijk is een van de partijen in de vijfhoek die werkt aan de Hervormingsagenda, dus u kunt de betrokken bewindspersonen oproepen bepaalde overwegingen of standpunten mee te nemen naar de overlegtafel. In het proces voor de totstandkoming van de Hervormingsagenda is er daarnaast rekening mee gehouden dat in het regeerakkoord piketpaaltjes geslagen worden die sturend zijn en waar de agenda zich aan moet conformeren. Tenslotte komt de Hervormingsagenda Jeugd natuurlijk naar de Tweede Kamer als deze gereed is. Graag geven we u de volgende aandachtspunten mee, die op al deze momenten als toetssteen kunnen dienen. De (inhoudelijke) voorstellen/maatregelen/wetswijzigingen in de Hervormingsagenda moeten:

- aansluiten bij de leefwereld van jongeren en ouders ('leefwereldtoets') en mogen geen extra bureaucratische obstakels opwerpen;
- bijdragen aan een stabiel, beschikbaar en duurzaam aanbod van gespecialiseerde zorg voor jeugd ten behoeve van kinderen die dat nodig hebben;
- oplossingen bieden voor de urgente problemen in het huidige jeugdstelsel: dat vergt goede afspraken die daadwerkelijk uitgevoerd worden;
- een structurele impuls geven aan professionalisering en vakmanschap en een voortdurende verbetering ('lerend stelsel');
- meer ruimte en aandacht bieden voor preventie en vroegsignalering;
- integraliteit en samenhang vanuit de leefwereld van jongeren en ouders bevorderen:
  - hulpverleners moeten kunnen doen wat nodig is, ook als daarvoor andere beleidsterreinen nodig zijn;
  - daarvoor moeten bestaande belemmeringen om samen te werken met onderwijs, gemeenten, woningcorporaties etc. worden opgeheven;
  - als het voor de jongere nodig is om hulp en ondersteuning in de gezinscontext te bieden, bijvoorbeeld omdat er sprake is van een chronische beperking of aandoening van de jeugdige, of wanneer (één van) de ouders om andere redenen hulp nodig hebben, dan moet dat gerealiseerd kunnen worden;
- laagdrempelige toegang tot en verwijzing naar jeugdhulp met zo nodig inzet van 'zware' expertise en deskundigheid (kennis over ontwikkeling, systeem en context) blijvend waarborgen, zowel bij toegang en aanvang als bij op- en afschaling van de jeugdhulp;
- bewerkstelligen dat inkoop van jeugdhulp georganiseerd wordt op het schaalniveau dat voor die vorm van jeugdhulp passend is: zo is het huidige schaalniveau van jeugdregio's niet passend voor (hoog)specialistische jeugdhulp ;
- naast het corrigeren van tekorten bij gemeenten en het doorvoeren van de reparatie daartoe ook voldoende ruimte bieden voor investeringen in de noodzakelijke

kennis- en digitale infrastructuur ten behoeve van kwaliteit, ontwikkeling en innovatie.

We realiseren ons dat met het opleveren van de Hervormingsagenda Jeugd (beoogd in januari 2022) het werk niet klaar is, maar eigenlijk pas begint. Uiteraard zijn wij van harte bereid om deze brief mondeling nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens de:

- *Samenwerkende cliëntorganisaties: MIND, Ieder(in) en Per Saldo*
- *Samenwerkende beroepsverenigingen Jeugd: SBJ: NIP, NVO, NVvP, FVB, BPSW, V&VN, LVVP, NVK, AJN, LHV, BV Jong*
- *Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ): Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse ggz, VGN, VOBC*

Vera Naber, voorzitter sectie jeugd bij het NIP

Illya Soffer, directeur Ieder(in)

Frank Bluiminck, directeur VGN

Arne Popma, voorzitter afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie van de NVvP